

vaný Jan M. dopustil při těžbě dříví zavinění, jež zavazuje k náhradě škody, najmě, an odstavcem III smlouvy vzal na sebe výslovně povinnost dbáti při kácení lesa předpisů lesního zákona a veškerých instrukcí a nařízeních vydaných vládou nebo veřejnými orgány pro lesní hospodářství, a ano dle odst. VII smlouvy bylo mu prodáno jen dříví, jež bude nutno těžiti podle pravidel lesního hospodaření. Náhrada škody spočívá podle § 1323 obč. zák. ve znovuzřízení předešlého stavu, není-li však dobře možné, v náhradě odhadní hodnoty. Poněvadž se odhadem zjišťuje podle § 306 obč. zák. cena obecná, tržní, byl žalovaný Jan M. správně odsouzen k náhradě tržních cen onoho dříví, které z lesa vytěžil proti předpisům a pravidlům řádného hospodaření, a bezpodstatná jest námitka, že měl býti odsouzen jen k vydání toho, co sám za dříví utržil, jakož i stížnost, že nebyly provedeny důkazy, kolik utržil. Další námitka, že žalobce František S. byl spoluvinen na vykácení lesa nad dovolenou míru, nemá opory ve skutkových zjištěních nižších soudů. Zvláště jest tvrzení, že se žalovaný řídil při kácení lesa jeho příkazy a přáním, nedovolenou novotou, okolnost pak, že již žalobce nehospodařil v prodaném lese podle pevných hospodářských plánů, jest nerozhodná, neboť i u lesa bez takových plánů jest možno zachovávatí zákonné předpisy a pravidla řádného lesního hospodaření. Mimo to přehlíží žalovaný, navrhuje, aby škoda byla z důvodu společného zavinění rozdělena, že v tomto sporu jde jen o škodu vzniklou tím, že z lesa bylo odebráno více dřeva, než mělo býti vytěženo, a že si všechno nad dovolenou míru vytěžené dřevo přivlastnil on sám. Proti škodě žalujícího velkostatku, jehož les byl o určité množství dřeva ochuzen, jest bezdůvodné obohacení žalovaného o toto dříví, na něž neměl práva. K dělení škody není důvodu. Žalovaný jest povinen vydati, co si neprávem přivlastnil, a tím bude nahrazena škoda velkostatku. Prodal-li žalovaný, jak tvrdí, dříví laciněji, než za tržní cenu, již má dle rozsudku nahraditi, utrpí sice škodu, ale na této škodě nemá žalující velkostatek spoluviny a nemůže býti ani částečně činěn za ni spoluodpovědným. Tím jest vyvrácena již také námitka čerpaná z § 1447 obč. zák., že podle rozsudků nižších soudů bude velkostatek obohacen na škodu žalovaného. Další a poslední námitka, že bylo přehlédnuto ustanovení smlouvy, podle něhož se velkostatek zavázal sám vykácený les opět zalesniti, není srozumitelná. Mínil-li dovolání, že velkostatek nemá práva požadovati od něho náhradu za nové vysázení lesa, ocitá se v rozporu se spisy a s rozsudky nižších soudů, neboť taková náhrada nejen nebyla žalovanému uložena, nýbrž naopak byly mu náklady na nové vysázení lesa, pokud je sám učinil, připočteny k dobru. Žádným způsobem nelze ve smluvním závazku velkostatku, znovu vysázeti vykácený les, najíti důvod, který by žalovaného sprostoval povinnosti k náhradě tržní ceny za dříví překácené.

Čís. 9838.

Povinnosti prodatele a kupitele, převzavšího zaplacení dávky z přírůstku hodnoty nemovitosti, při ukládání této dávky.

Pokud není prodávatel práv kupiteli, zavázavšímu se zaplatiti dávku z přírůstku hodnoty, náhradou škody, přistoupl-li na nabývací cenu dvakrát vyšší než udal odhadce.

Kupitelé, převzavši zaplacení dávky z přírůstku hodnoty, ručí prodávateli rukou nerozdílnou.

(Rozh. ze dne 15. dubna 1930, Rv II 414/29).

Žalovaní koupili od žalobců pozemek a zavázali se v kupní smlouvě, že ponese dávku z přírůstku hodnoty. Dávka z přírůstku hodnoty byla vyměřena žalobcům, kteří ji zaplatili a domáhali se náhrady na žalovaných rukou společnou a nerozdílnou. Žalobě bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h o

d ů v o d ů:

Prisvědčiti jest žalovaným jen v tom, že, třebaž to nebylo výslovně umluveno, žalobci byli povinni hájiti v řízení o dávce z přírůstku hodnoty zájmy žalovaných a udati všechny pro vyměření dávky důležité okolnosti úplně a podle pravdy, dále že ručí za porušení obyčejné píle a pozornosti při plnění této smluvní povinnosti. Závazek žalobců plyne z pravidel §§ 863 a 914 obč. zák., že vůle smluvních stran nemusí býti projevena výslovně, že nutno vyšetřiti pravou vůli stran a smlouvu vykládati tak, jak to žádá obyčej poctivého pospolitého styku. Závazkem žalobců nebyli ovšem sprostěni žalovaní povinnosti k téže píli a bedlivosti, a nemohou nyní, když ji sami zanedbali, přesunovati škodlivé následky vlastního opomenutí na žalobce. Povinnou bedlivost zanedbali tím, že nezařídili, by byla hned v přiznání k dávce nabývací cena k 1. lednu 1914 udána částkou 78 h za 1 m², kterou nyní doličují jako jediné správnou, dále že nepřišli k úřednímu jednání o této ceně dne 4. května 1928, ač byli k němu obesláni, a že ani jinak nepečovali o to, by žalobci při jednání trvali na ceně, jimi za správnou považované. Žalovaní vytýkají sice odvolacímu soudu rozpor se spisy pro jeho předpoklad, že jim byly již při ujednání smlouvy známy ceny, za které byly jiné části téhož pozemku před rokem 1914 odprodávány, avšak tato výtku postihuje ve skutečnosti je samy, neboť stěžují si na jiném místě odvolacího spisu, že nebyl proveden důkaz výsledkem stran o tom, že vyjednávali se žalobci o koupi pozemku na základě dřívější kupní ceny 78 h za 1 m². Každým způsobem byla žalovaným známa tato cena již dne 4. května 1928, kdy byli obesláni k úřednímu jednání o nabývací ceně, ale nepřišli, neboť týž den udali onu cenu zemskému úřadu zvláštním písemným podáním. Stalo se tedy vinou samých žalovaných, že při úředním jednání o nabývací ceně nebyla cena 78 h za 1 m² ohlášena jako obecná cena v den 1. ledna 1914, a jest jen zkoumati, zda také žalobci neporušili povinnost k obyčejné píli a bedlivosti podle § 1297 obč. zák., kterou byli žalovaným povinni, tím, že prvý žalobce uznal při zmíněném úředním jednání za nabývací cenu 500 K. Nejvyšší soud

souhlasí s nižšími soudy, že v tomto uznání nelze spatřovati zavinění žalobců, jež by je zavazovalo k náhradě škody. Jednání dělo se na základě posudku přítomného místního odhadce, že obecná cena pozemku ke dni 1. ledna 1914 byla 500 K za jítro, cena odprodané části pozemku tedy 250 K. Podle skutkového zjištění nižších soudů přednesl prvý žalobce proti tomu, že části pozemku byly prodány draže, načež zástupce zemského úřadu navrhl, by za nabývací cenu bylo vzato 500 K. Poněvadž tato částka byla dvakrát vyšší, než udal odhadce, a žalobce neměl, proč by pochyboval o odborné znalosti a nestrannosti i odhadce, i zástupce zemského úřadu, mohl se právem domnívati, že jedná, přistupuje na cenu dvakrát vyšší, než udal odhadce, ve prospěch žalovaných. Když žalovaní vytýkají žalobci, že měl uvážiti nezávaznost posudku přítomného odhadce a možnost odhadu soudního, vliv, jaký mělo přistoupení k ceně 500 K na vyměření dávky, předpisy odhadního řádu, podle nichž prý za obecnou cenu v roce 1914 má býti pokládána ona cena, za niž byly dříve jiné části téhož pozemku skutečně prodány, dále že pozemek byl prodán za účelem dobývání písku, ukládají mu vědomosti, za jichž nedostatek neručí jako obyčejný hospodář (§ 1297 obč. zák.). Ručí by za ně jen jako znalec podle § 1299 obč. zák., ale povinnost žalobců, projevíti v řízení o dávce odborné právní vědomosti a jim odpovídající píli a pozornost, nelze odvoditi ani ze zákona ani z kupní smlouvy. Námitka žalovaných, že žalobci jim způsobili uznáním nabývací ceny 500 K škodu a že jsou povinni jim nahraditi, oč bylo více na dávce předepsáno, než kdyby za základ jejího vyměření byla vzata nabývací cena 2231 K 58 h, byla nižšími soudy právem zamítnuta. Dovolací důvod nesprávného právního posouzení není opodstatněn, a rozhodnutí nižších soudů bylo potvrditi, aniž bylo třeba zabývati se dalšími podle § 503 č. 2 a 3 c. ř. s. uplatněnými výtkami kusosti řízení a rozporu se spisy. Odsouzení žalovaných k placení solidárnímu jest odůvodněno předpisem § 13 dávkového řádu, dodatek III vl. nař. čís. 143/1922, že i zcizitelé, i nabyvatelé platí dávku rukou nerozdílnou. Dávka jest podle zákona věcí nedělitelnou, jest-li k placení povinno několik osob, ručí podle § 890 obč. zák. každý dlužník za celou dávku.

Čís. 9839.

Není závady, by vyhledávání podle § 473 c. ř. s. neprovedl procesní soud než ještě předloží odvolání. Odvolací soud jest oprávněn, použití úřední zprávy procesního soudu jako průvodního prostředku.

(Rozh. ze dne 16. dubna 1930, R I 225/30).

Procesní soud své stolice vynesl podle žaloby rozsudek pro zmeškání. Odvolací soud, zamítnuv odvolání, pokud uplatňovalo zmatek podle § 477 čís. 4 c. ř. s., vyhověl mu ve věci samé a žalobu zamítl.